

Jan Cardell Box Kraftverk -17aug.

Man behöver knappast gå in på tekniska detaljer, även om det är just det tekniska tillvägagångsättet som omedelbart slår en med häpnad. Man vet ju inte heller hur skogens myriader av växande går till, eller vad som får fåglarna att frambringa sina läten i trädtoppar. Den organiska naturen, som vi känner den, är knappast ett laboratorium som vi går in till med mätinstrument i ryggsäcken. Det är upplevelsen vi vill känna. När det gäller Jan Cardells utställning på Box är det just den spontana upplevelsen som står främst. Ganska säkert är det en sub-exotisk djungel vi ställs inför. I plåt, järn, koppar, papier-mache och elektriska sladdar och trådar har han byggt upp trädliknande former, fågelliknande objekt och musikliknande ljud i konsthallen. Via metallplattor på golvet kan besökaren trampa igång olika rytmiska läten och ljudslingor, från swich-pling-splach till dunk-bomp-bompelidomp! Det blir ett sjuhelsikes liv i skogen, kort sagt. Sensorer under plattorna leder till vibrationer i den organiska förvillande lika metallskogen. I grenarna sitter osannolika och surrande hybrider mellan flygfän och maskiner. Blänkande och färggranna stjärtfjädrar slår mot cymbaler, plåtnäbbar hackar i burkiga trumcylindrar. I sammanställningen "Dunge" startar ett varierande drum-and-base-stycke varje gång besökaren sätter en fot på pedalen. Det påminner naturligtvis om det glada 60-talet, om rörelse i konsten, här uppdaterat i vår tid med datoriserad programstyrning och interaktivitet. Det är en skulptural happening liknande de självförstörande konstruktionerna som Jean Tingeley uppförde.

Men i det här fallet är det inte det destruktiva sammanbrottet som gäller. Tvärtom inbjuder Cardell till ett konstruktivt och fantasieggande utbyte, även om det inte saknas fallgropar. Jag ser rytmobilerna som ett audiovisuellt spel av slump och beräkning, vilket inbjuder den enskilde betraktaren – medaktören eller flera till improviserade föreställningar. Det som först verkade så nära och välbekant, skogen, fåglarna, visar sig snart mycket främmande och artificiellt. Det hela övergår till en underlig skrämmande och absurd iscensättning, av transformerade spökfigurer av klanger och skrik, där ljuden inte gestaltas utan i själva verket är gestalterna. Det är samtidigt roligt och oroande. Rytmobilerna pekar knappast ut mot det välkända landskapet, snarare bråkar de och har sig inåt i en kakafonisk och vansinnig dans. Men när besökaren tar foten ifrån förbindelsen stannar allt upp stilla som i ett främmande, surrealistiskt museirum. Det hela utvecklas till ett kammerspel "endast för förtryckta", en sorts imploderande föreställning. Extas och stumhet, inget emellan, mera än detta avgörande steg.

Jan K Persson